

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Loudou ve věci

žalobkyně: L. V.
bytem P

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
sídlem Na poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2019, č.j. MPSV-2019/92294-421-1

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „žalovaný“) ze dne 26. 7. 2019, č.j. MPSV-2019/92294-421-1 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajská pobočka pro hl. m. Prahu (dále jen „úřad práce“) ze dne 15. 4. 2019, č.j. ABF-2137/2019-05/03 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto tak, že se podle ust. § 39 odst. 1 písm.

a) a § 41 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) a čl. 2, čl. 3 odst. 1 písm. h) a čl. 61 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen „nařízení 883/2004“) žalobkyni nepřiznává podpora v nezaměstnanosti.

II. Žalobní body

2. Žalobkyně tvrdila, že skutkový stav, který vzaly správní orgány za základ, nemá oporu ve spise, nebylo přihlédnuto ke všem skutečnostem tvrzeným žalobkyní, úřad práce porušením ust. § 36 odst. 3 a § 65 odst. 2 věta třetí správního řádu neumožnil žalobkyni tato tvrzení doplnit a upřesnit, následkem toho je napadené rozhodnutí nezákonné. Tvrdila, že jí úřad práce nedal možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí, žalobkyně byla proto dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu v legitimním očekávání, že její žádosti bude vyhověno. S ohledem na to je absurdní, pokud žalovaný žalobkyni vytýká, že některé skutečnosti namítla až v odvolání.
3. Měla za to, že žalovaný při posouzení jejího odvolání nepřihlédl k zásadě dle ust. § 2 odst. 3 správního řádu, dle které správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře. Uvedla, že se řídila Směrnicí generálního ředitele Úřadu práce České republiky č. 2/2013 účinnou od 1. 2. 2013 (dále jen „Směrnice č. 2/2013“), a to čl. V, odst. 5 a 6, většinu těchto podmínek pro zachování bydliště v ČR žalobkyně splňuje, konkrétně to, že rodina zůstala v ČR, do ČR se žalobkyně vracela alespoň dvakrát ročně, v zahraničí bydlela v nájemním bytě na dobu určitou, v ČR měla zázemí v bytě rodičů, který je v jejich osobním vlastnictví a kde měla svůj pokoj, zaměstnání v zahraničí sloužilo k rozšíření profesního vzdělání a zlepšení jazykových dovedností, zaměstnání sloužilo k ohraničenému účelu – získání zahraniční praxe čerstvě po absolvování VŠ (práce v akademickém prostředí vázána na akademický rok), daňový rezident v ČR od 1. 9. 2015 do 22. 1. 2017. Dle jejího názoru Směrnice operuje s tříletou délkou zahraničního pobytu, kterou však považuje pouze za orientační, správnost tohoto závěru si žalobkyně utvrdila telefonickým dotazem na Job Centrum v Leedsu, po svém návratu do ČR se v dobré víře přihlásila na úřadu práce a uplatnila nárok na podporu v nezaměstnanosti.
4. Namítala, že žalovaný aplikoval pouze čl. 11 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 987/2009, nepřihlédl ale k jeho odstavci 2, dle kterého je pro stanovení bydliště rozhodný záměr dotyčné osoby.
5. Žalovaný rovněž nepřihlédl k individuálním okolnostem daného případu, když žalobkyni srovnává s typickými přeshraničními pracovníky tzv. pendlery, nepochopil účel jejího pobytu ve Velké Británii, jímž bylo krátkodobé studium v anglicky mluvící zemi a získání zahraniční pracovní zkušenosti pro lepší profesní uplatnění v České republice, žalobkyně dodržela svůj předem stanovený záměr zdržet se ve Velké Británii 2 – 3 roky, když solidní magisterské studium v zahraničí trvá minimálně jeden rok a kvalifikovaná zahraniční praxe minimálně jeden až dva roky. K metafoře o Ostravě uvedla, že účastník polární expedice, která se z objektivních důvodů protáhne na dva

roky, se pouhým plynutím času nestává Eskymákem a nelze automaticky dovozovat, že se centrum jeho zájmů nachází za polárním kruhem.

6. Byla přesvědčena, že pojem „charakter zaměstnání“ nemá na mysli pouze typ pracovní smlouvy, ale zejména obsah a náplň vykonávané práce, nelze srovnávat činnost barmanky, uklízečky a recepční s činností finančního analytika či programátora, při výkonu manuální práce dochází k získání praxe mnohem dříve než při duševní práci. Uvedla, že ve Velké Británii byla zaměstnána jako pracovník podpory výzkumu na Univerzitě v Leedsu, celou dobu seděla ve stejné kanceláři, na stejné židli, u stejného pracovního stolu. Nejednalo se o tři různá zaměstnání a tuto práci musela vykonávat nejméně jeden akademický rok, aby se naučila zpracovávat průběh celého výzkumného grantu. Do zaměstnání nastoupila 23. 1. 2017, akademický rok trval od 1. 10. 2017 do 30. 9. 2018, k tomuto datu měla žalobkyně zaměstnání skončit, z důvodu náhlého odchodu její kolegyně se však nechala zaměstnavatelem přesvědčit k pokračování až do konce roku 2018, kdy byla zaškolená jiná kolegyně. Měla za to, že splňuje kritéria stanovená Směrnicí č. 2/2013 a že doba tří let je pouze orientační, nevidí problém v tom, že měla pracovní smlouvu na dobu neurčitou, druh smlouvy nemohla nijak ovlivnit a jde o projev důvěry a spokojenosti zaměstnavatele, měla jednoměsíční výpovědní dobu.
7. Z hlediska jejího ubytování ve Velké Británii nepovažuje za podstatné, že byla cca 1,5 roku hlášena u svého tehdejšího přítele, který celou dobu věděl, že se žalobkyně hodlá vrátit do České republiky, nelze z toho dovozovat jakékoli prognózy o úmyslu setrvat v dané zemi, není pravda, že by žalobkyně činila kroky potřebné k tomu, aby ve Velké Británii mohla zůstat. Tvrdila, že s přítelem nevedli společnou domácnost v pravém slova smyslu, protože si každý platil své životní náklady sám. Její poslední ubytování ve Velké Británii pak bylo opět ve sdíleném nájemním bytě na dobu určitou, stejně jako dříve po dobu jejího studia.
8. Namítala, že správní orgány nevzaly v úvahu její tvrzení, že se ve Velké Británii zdržovala ze dvou zcela odlišných důvodů, a to za účelem magisterského studia (od 1. 9. 2015 do 1. 11. 2016) a za účelem získání odborné zahraniční praxe (od 23. 1. 2017 do 23. 12. 2018), v překlenovacím období mezi těmito dvěma pobyty tam žalobkyně musela zůstat z důvodu hledání zaměstnání.
9. Považovala za diskriminační používat na vysokoškolsky vzdělané osoby stejná kritéria jako na tzv. pendlery, kteří jsou většinou motivováni pouze vyšším výdělkem a nevykonávají tak kvalifikovanou práci, jejich rodinné vazby, přestože jsou každý týden fyzicky doma, mohou být daleko slabší než u vysokoškolského studenta, kterého rodina podporuje v seberealizaci. Žalobkyni nelze trestat za to, že nejbližší anglicky mluvící země je tak vzdálená, že nemohla dojíždět domů každý týden.
10. Tvrdila, že z časového hlediska tvoří její studium ve Velké Británii pouze zlomek jejího celkového sedmiletého studia. Na Právnické fakultě Univerzity Karlovy studovala od roku 2009 do 2012, v letech 2012 až 2015 pak studovala bakalářské studium na Vysoké škole finanční a správní, magisterský jednoletý program se rozhodla studovat na

Univerzitě v Newcastleu, ušetřený rok chtěla využít k dřívějšímu nástupu do praxe, původně zamýšlená praxe se z objektivních důvodů mírně protáhla.

11. Nesouhlasila s domněnkou žalovaného, dle které se pouze málo kvalifikovaný člověk bez znalosti cizího jazyka lépe uplatní v zemi původu, ve Velké Británii je velmi dobrá znalost angličtiny základní podmínkou, kdežto v České republice konkurenční výhodou, ve Velké Británii byla žalobkyně nucena platit vysoké náklady na bydlení, kdežto v České republice by mohla tyto náklady minimalizovat bydlením ve svém pokoji u rodičů. Z toho dle jejího názoru jednoznačně vyplývá, že centrum jejího zájmu a lepší pracovní uplatnění má v České republice.
12. Dle jejího názoru není zřejmé, k jakému okamžiku a z jakého důvodu mělo dojít ke ztrátě jejího bydliště v České republice. Správní orgán se nevypořádal s jejími argumenty, že měla časté kontakty s rodinou, udržovala přátelské vazby v ČR, nepřerušila zdravotní péči u praktického, očního, zubního a ženského lékaře, vedla bankovní účet u Komerční banky, platila místní daně a poplatky, aktivně vykonávala volební právo, spolupracovala s Českou veganskou společností a další. Od svého návratu dne 23. 12. 2018 dosud Českou republiku neopustila, celou tuto dobu strávila rekvalifikací v oboru softwarového inženýrství, absolvovala školení Javascript a programátorské studium u Coding Bootcamp Praha, díky tomu si našla odpovídající zaměstnání u místní firmy v Praze, kam koncem srpna 2019 nastupuje jako softwarový vývojář. Velice by se jí dotklo, kdyby po svém návratu do rodné země nebyla považována za plnoprávného občana.
13. Poukázala na to, že nalezení kvalifikovaného místa není pro absolventa vysoké školy ve Velké Británii snadné, požadavek správního orgánu, aby přeshraniční pracovník odjel do zahraničí na předem stanovenou omezenou dobu, by byl v jejím případě obtížně splnitelný, protože předpokladem pro úspěch ve výběrovém řízení byla osobní účast na pohovorech. V překlenuvacím období mezi ukončením studia a nástupem do zaměstnání měla žalobkyně možnost přihlásit se během svého pobytu v České republice do evidence zdejšího úřadu práce, který by za ni platil zdravotní pojištění, rodina žalobkyně však ze zásady nezneužívá sociální systém, proto se na úřadu práce v ČR nezaregistrovala a zdravotní pojištění za ni nadále platili rodiče. Bylo by paradoxem, kdyby toto poctivé jednání nyní mělo svědčit v neprospěch žalobkyně.
14. Navrhla, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno, věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení a žalobkyni bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě poukázal na to, že bez aplikace nařízení 883/2004 by žalobkyni bez dalšího nemohla být podpora v nezaměstnanosti přiznána pro nesplnění podmínek dle ust. § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti, neboť v rozhodném období nezískala potřebné doby důchodového pojištění. Na žalobkyni jako migrujícího pracovníka dopadá nařízení 883/2004, dle jehož článku 61 odst. 2 lze počítat doby pojištění získané v jiném členském státě než ve státě, ve kterém je o dávky

žádáno, kromě případů uvedených v čl. 65 odst. 5 písm. a) nařízení, avšak jen v případě, že nezaměstnaná osoba naposledy získala doby pojištění podle právních předpisů, podle kterých je žádáno o dávky v nezaměstnanosti; v daném případě by tak musely být naposledy získány podle českých právních předpisů. Dle tohoto nařízení jsou přeshraničními pracovníky ti, kteří pracují v členském státě EU, ale prokazatelně bydlí v jiném členském státě. Na takové pracovníky se vztahuje čl. 65 daného nařízení, dle kterého stát bydliště i bez splnění podmínky, že migrující pracovník naposledy získal doby pojištění podle jeho právních předpisů, zohlední doby pojištění z jiného členského státu a přizná tak dávky v nezaměstnanosti i přes důležitý aspekt, že daný pracovník nepřispíval do systému sociálního zabezpečení státu bydliště (tj. státu, který má vyplácet dávky v nezaměstnanosti).

16. Uvedl, že pojem bydliště dle čl. 1 písm. j) nařízení 883/2004 je blíže specifikován v čl. 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady ES č. 987/2009 (dále jen „**nařízení 987/2009**“), při určování, zda bude nezaměstnaná osoba posouzena jako přeshraniční pracovník dle čl. 65 odst. 5 písm. a) nařízení 883/2004 se rovněž bere v úvahu Rozhodnutí Správní komise pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení č. U2 ze dne 12. 6. 2009, které stanoví, že čl. 65 odst. 5 nařízení 883/2004 se použije zejména na a) osoby uvedené v čl. 11 odst. 4 tohoto nařízení, b) osoby uvedené v čl. 13 tohoto nařízení, které obvykle pracují na území dvou nebo více členských států, c) osoby, na které se vztahuje dohoda uvedená v čl. 16 odst. 1 tohoto nařízení, pokud během svého posledního zaměstnání bydlely v jiném členském státě než v příslušném státě. V tomto rozhodnutí je ve vztahu k čl. 65 odst. 5 písm. a) uvedeno, že ačkoliv tato praxe je v současnosti přijatelná v případě příhraničních pracovníků a některých kategorií, které obdobně zachovávají úzké vazby se svými zeměmi původu, nebyla by již přijatelná, kdyby na základě příliš širokého výkladu pojmu „bydliště“ měla být oblast působnosti čl. 65 nařízení 883/2004 rozšířena na všechny osoby, které mají v členském státě poměrně stabilní zaměstnání nebo samostatnou výdělečnou činnost a své rodiny nechaly v zemi původu.
17. Zdůraznil, že ne každý, kdo vyjede za prací za hranice ČR a považuje ČR nadále za svoji domovinu, kde má přátele a rodinu, je přeshraniční pracovník. Úřad práce zkoumal, zda je žalobkyně takovým pracovníkem, tedy zda se na ní vztahuje výjimka uvedená v čl. 65 odst. 5 písm. a) nařízení 883/2004, pro stanovení bydliště neboli středu zájmů zvažoval hlediska dle čl. 11 odst. 1 nařízení 987/2009, poukázal na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie C 523/07 ze dne 21. 1. 2009 a Soudu prvního stupně T 384/02 ze dne 15. 7. 2004 k definici pojmu „obvyklé bydliště“. Uvedl, že žalobkyně odjela do zahraničí za účelem magisterského studia a pracovních zkušeností na dobu 2 – 3 let, bydlela na základě nájemní/podnájemní smlouvy sjednané dne 15. 8. 2015 na dobu určitou do 16. 1. 2019, dne 1. 11. 2016 ukončila studium v Británii, ze spisu je patrné, že uzavřela tři zaměstnání, která trvala od 23. 1. 2017 do 31. 10. 2017, od 1. 11. 2017 do 31. 1. 2018 a od 1. 2. 2018 do 4. 1. 2019, v jednání žalobkyně spatřuje snahu přiznat pobytu „plynulost“ a nepřetržitost, což podporuje i žalobkyní popisovaný způsob bydlení v Británii, sám záměr žalobkyně se po jisté době vrátit do ČR ještě neznamená, že ve smyslu daného nařízení bydliště zůstalo v ČR. Na výše uvedené nemají vliv ani čtyři návraty ročně (konkrétně návštěvy rodiny dvě v roce 2015, čtyři

v roce 2016, tři v roce 2017 a pět v roce 2018), pouze z této skutečnosti žalobkyně nemůže dovozovat, že měla v tu dobu střed zájmů v ČR.

18. Sdělil, že Směrnice č. 2/2013 není pramenem práva, ale interním předpisem Úřadu práce ČR, který slouží jako návod pro sjednocení praxe jednotlivých poboček, i z její dikce je zřejmé, že se nejedná o pevně stanovená kritéria, ale o vodítka a návody. Hranice 3 let je pouze orientační, primární je zde nařízení, které žádnou časovou hranici neobsahuje. Žalobkyně si navíc danou Směrnicí vyhledala sama, její námitka, že se Směrnicí řídila tak nemůže obstát, je nutno vycházet výhradně z nařízení 883/2004 a 987/2009. Uvedl, že není neobvyklé, že přeshraničním pracovníkem není dle kritérií nařízení uznán ani uchazeč pobývajícím v zahraničí výrazně kratší dobu než žalobkyně.
19. K výtce týkající se průměru k pendlerům uvedl, že společným prvkem příhraničních pracovníků (tzv. pendlerů) a přeshraničních pracovníků je zachování úzké vazby na stát bydliště, třebaže z důvodu velké vzdálenosti se přeshraniční pracovníci ze státu výdělečné činnosti do státu bydliště nemohou vracet v pravidelných např. týdenních intervalech; z tohoto důvodu žalovaný v rozhodnutí hovořil o pendlerech.
20. K námitce ohledně charakteru zaměstnání uvedl, že nařízení 987/2009 dotčené upřesňuje jako povahu a konkrétní znaky všech vykonávaných činností, zejména místa, kde se činnost obvykle vykonává, stabilitu činnosti a doby platnosti každé pracovní smlouvy.
21. Připustil, že žalobkyně si zachovala určité vazby k ČR (časté kontakty s rodinou, přátelské vazby, nepřerušená zdravotní péče, bankovní účet, placení místních daní a poplatků, aktivní výkon volebního práva, spolupráce s Českou veganskou společností), nicméně se nejedná o bydliště v ČR ve smyslu daného nařízení, i člověk, který pracuje v zahraničí 5 či 10 let má obdobné vazby zachovány. Nerozporoval, že žalobkyně měla v úmyslu se do ČR vrátit, proto si nyní doplňovala vzdělání v ČR, nicméně stejně tak může činit i člověk, který v zahraničí pobýval 5 či 10 let, žalovanému se věc jeví tak, že žalobkyně po ukončení svého tříletého zaměstnání v Británii přesunula své centrum zájmů zpět do ČR.
22. Skutkový stav považoval za dostatečně zjištěný, nemohl rozhodnout jinak, než že žalobkyně nesplnila podmínku dle ust. § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti, neboť pro její splnění nebylo možné zohlednit britské doby pojištění pro absenci předpokladů pro aplikaci čl. 65 odst. 5 písm. a) nařízení 883/2004, nárok na podporu v nezaměstnanosti tak žalobkyni nevznikl. Poukázal na relevantní judikaturu, zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2016 č.j. 9 Ads 95/205-39.
23. Navrhl, aby žaloba byla zamítnuta a žalobkyni nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Obsah správního spisu

24. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.
25. Žalobkyně dne 7. 1. 2019 podala u úřadu práce žádost o podporu v nezaměstnanosti, ve které sdělila, že má trvalý pobyt na adrese P., její poslední ukončené zaměstnání v posledních dvou letech bylo na University of Leeds, Velká Británie, od 23. 1. 2017 do 4. 1. 2019, zároveň podala žádost o zprostředkování zaměstnání.
26. Dne 4. 2. 2019 byla žalobkyně úřadem práce vyzvána k doložení rozhodných skutečností.
27. Usnesením ze dne 4. 2. 2019, č.j. ABF-7498/2019-05/03, úřad práce podle ust. § 64 odst. 2 a 4 správního řádu správní řízení přerušil na žádost žalobkyně, a to na dobu do doložení rozhodných skutečností nejdéle na 6 měsíců.
28. Následně žalobkyně doložila velké množství příloh týkajících se jejího studia, zaměstnání a bydlení v Británii, doklady o návratech do ČR a o vazbách na ČR a podrobný dotazník pro zpětné určení státu bydliště pro účely aplikace koordinačních nařízení EU pro období pobytu a výkonu výdělečné činnosti v zahraničí.
29. Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 15. 4. 2019, v odůvodnění úřad práce odkázal na ust. § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti, na články 2 odst. 1, čl. 3, čl. 61, čl. 65 odst. 5 písm. a) nařízení 883/2004 a na definici bydliště dle čl. 1 písm. j) nařízení 883/2004 ve spojení s čl. 11 odst. 1 nařízení 987/2009, a to ve smyslu „obvyklého bydliště“, kterým se rozumí střed zájmů dané osoby. Vyšel z toho, že žalobkyně je občanem České republiky, tj. členského státu, naposledy byla zaměstnána ve Spojeném království u zaměstnavatele University of Leeds v době od 23. 1. 2017 do 4. 1. 2019. V dotazníku žalobkyně uvedla, že má trvalý pobyt na adrese P., kde se v současné době bydlí u svých rodičů, důvodem jejího pobytu je návrat do státu původu a následování rodiny. Ve zjišťovaném období od 15. 8. 2015 do 23. 12. 2018 se zdržovala ve Spojeném království na základě nájemních smluv sjednaných od 15. 8. 2015 do 29. 6. 2016, od 29. 6. 2016 do 31. 8. 2016, od 1. 9. 2016 do 16. 5. 2018, od 17. 5. 2018 do 31. 12. 2018, pokud se tehdy vracela do ČR, měla zajištěno bydlení v bytě u rodičů, kteří v této době pobývali v ČR. V průběhu posledního roku nebyla žalobkyně ani její rodinní příslušníci registrováni mimo stát pojištění na základě formuláře S1, E 106, nyní je zdravotně pojištěna u Pojišťovny MV ČR, naposledy byla zdravotně pojištěna u National Health Service ve Spojeném království. Do zahraničí odjela za účelem magisterského studia a pracovních zkušeností se záměrem na 2 -3 roky, vracela se do ČR několikrát ročně, konkrétně 5krát, nejčastěji za účelem návštěvy rodiny, během studia byla tato možnost z finančních důvodů omezena. Před odchodem do ciziny žila v ČR 25 let, během pobytu v zahraničí považovala ČR za stát bydliště, jako vazby na ČR uvedla bankovní účet vedený od r. 2009, vazby na rodinu. Zjistil, že byla studentkou Newcastle University od 1. 9. 2015 do 1. 11. 2016, zdrojem příjmu bylo kapesné od rodičů. Byla zaměstnána ve Spojeném království od 23. 1. 2017 do 31. 10. 2017 na dobu určitou, od 1. 11. 2017 do 31. 1. 2018 na dobu určitou a od 1. 2. 2018 do 4. 1. 2019 na dobu neurčitou, v období od 15. 8. 2015 do 22. 1. 2017 byla daňovým rezidentem v České republice, od 23. 1. 2017 do 4. 1. 2019 pak ve Spojeném království.

Ze skutečností uvedených žalobkyní v řízení, dovodil, že její bydliště jako centrum zájmů se během zaměstnání ve Spojeném království nenacházelo v České republice, svědčí o tom délka pobytu v zahraničí od 15. 8. 2015 do 23. 12. 2018, charakter zaměstnání, způsob ubytování i daňová rezidence ve Spojeném království. Uvedl, že je pochopitelné, že žalobkyně nadále subjektivně vnímá Českou republiku jako stát svého bydliště, nicméně pro účely podpory v nezaměstnanosti je směřodonné, zda si toto bydliště ve smyslu faktických i objektivních vazeb zachovala i po dobu výkonu práce ve Spojeném království. Vzhledem k výše uvedenému shledal, že nebylo možné uplatnit výjimku dle čl. 65 odst. 5 písm. a) nařízení 883/2004 a doby pojištění získané ve Spojeném království nelze do splnění podmínky 12 měsíců předchozího zaměstnání započítat. Podmínky pro přiznání podpory v nezaměstnanosti tak nebyly splněny.

30. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně dne 25. 4. 2019 odvolání, ve kterém uplatnila obdobnou argumentaci jako v žalobě.

31. Napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 26. 7. 2019, v odůvodnění žalovaný poukázal na ust. § 39 odst. 1 písm. a) a § 41 zákona o zaměstnanosti a na nařízení 883/2004, dle jehož obecného pravidla migrující pracovníci spadají pod sociální systém toho státu, na jehož území pracují, poukázal na čl. 61 odst. 1 a 2 a čl. 65 odst. 5 písm. a) s tím, že ve zcela výjimečných případech nařízení umožňuje, aby migrující pracovníci nárokovali dávky v nezaměstnanosti i od jiného státu, než je stát jejich posledního zaměstnání. Měl za to, že tato výjimka je upravena v čl. 65 a vztahuje se na tzv. přeshraniční pracovníky, což jsou osoby, které pracují v jiné zemi, než ve které bydlí, typicky jsou to tzv. pendleři (příhraniční pracovníci), ale též osoby, které si zachovávají zázemí v jednom státě a na omezenou dobu se přesunou za zaměstnáním do jiného státu, zatímco jejich obvyklé bydliště tzv. centrum zájmů zůstává zachováno v původním státě. V těchto případech je možné, aby tito pracovníci nárokovali dávky v nezaměstnanosti přímo od jejich státu bydliště, i když během svého posledního zaměstnání do něj žádné dávky neodváděli. Doby pojištění získané v Británii by tak žalobkyni mohly být zohledněny pouze výjimečně, pokud by si během posledního zaměstnání prokazatelně zachovala bydliště ve smyslu čl. 1 písm. j) nařízení 883/2004 v České republice. Tuto podmínku však žalobkyně nesplnila, poukázal na kritéria dle čl. 11 odst. 1 nařízení 987/2009, která byla převzata z judikatury Soudního dvora EU a která vyjmenoval. Dále poukázal na Rozhodnutí Správní komise pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení č. U2, ze dne 12. 6. 2009, o koordinaci působnosti čl. 65 odst. 2 nařízení 883/2004 o právu na dávky v nezaměstnanosti zcela nezaměstnaných osob, které nejsou příhraničními pracovníky a které měly během svého posledního zaměstnání nebo své samostatné výdělečné činnosti bydliště v jiném členském státě než v příslušném členském státě (dále jen „**Rozhodnutí Správní komise č. U2**“) a na stanovisko z něj vyplývající, z toho dovodil, že předmětný čl. 65 odst. 5 písm. a) se vztahuje i na ty přeshraniční pracovníky, kteří se svými zeměmi původu zachovávají obdobně úzké vazby jako tzv. pendleři (jež se do státu bydliště vracejí alespoň jednou týdně), i když na rozdíl od nich jsou pro ně kvůli vzdálenosti státu bydliště od státu výdělečné činnosti pravidelní týdenní návraty takřka nereálné. Měl za to, že výjimka stanovená v čl. 65 odst. 5 písm. a) je určena zejména těm přeshraničním pracovníkům, kteří do členského státu odjedou na předem známou omezenou dobu zaměstnání, po jehož ukončení se vrací do státu bydliště, jedná se např. o osoby zaměstnané na lodi plující

pod vlajkou členského státu, pokud během svého posledního zaměstnání bydlely v jiném členském státě, sezónní pracovníky vykonávající zaměstnání v řádu týdnů či měsíců nebo osoby dojíždějící za prací krátkodobě do jiného členského státu, kde pobývají na ubytovně či v jiném provizorním obydlí, přičemž se vracejí do státu bydliště např. jednou za 14 dní. Vyšel ze skutkových zjištění úřadu práce, souhlasil s jeho závěrem, že žalobkyně přeshraničním pracovníkem nebyla. Uvedl, že její záměr se do ČR opětovně vrátit nepostačuje k vyslovení závěru o bydlišti žalobkyně v ČR, neboť je třeba vyjít z její situace a vazeb k oběma státům v době výkonu zaměstnání v zahraničí. Měl za to, že žalobkyně odjela do Británie na dobu 2-3 let za účelem studia a pracovních zkušeností, po ukončení studia v Británii zůstala, aby si tam našla zaměstnání, první zaměstnání trvalo cca 7 měsíců, druhé trvalo 3 měsíce, poslední trvající 1 rok bylo uzavřeno na dobu neurčitou, žalobkyně tedy neodjela do Británie na předem známou omezenou dobu zaměstnání, po jehož skončení by se vrátila do místa bydliště, což je charakteristickým znakem přeshraničního pracovníka. Pokud jde o bydlení, činila kroky potřebné k tomu, aby mohla v Británii zůstat. Cílem čl. 65 odst. 5 písm. a) je umožnit nezaměstnané osobě, aby si hledala práci za podmínek, které jsou pro ni nejpríznivější s tím, že přeshraniční pracovník by mohl mít problém např. jazykový, najít si ve státě výkonu práce další zaměstnání, žalobkyně však tomuto problému nečelila, když měla v Británii 3 zaměstnání, popř. si zaměstnání opakovaně prodlužovala. Ze všech okolností daného případu včetně délky pobytu zahrnujícího oba specifikované účely pobytu, charakteru výdělečné činnosti a způsobu bydlení dovodil, že její bydliště v ČR nezůstalo. Tvrzené vazby v ČR neznamenají, že žalobkyně v ČR obvykle i bydlela. Právě díky svobodě volného pohybu v rámci EU mohla žalobkyně o dávky v nezaměstnanosti požádat v Británii, která též inkasovala pojistné, a dávky mohla následně pobírat prostřednictvím exportu dávek v ČR. Shledal, že úřad práce porušil ust. § 36 odst. 3 správního řádu, a zároveň též ust. § 65 odst. 2 věta třetí správního řádu, když dne 6. 2. 2019 přerušil správní řízení a dne 16. 4. 2019 vydal napadené rozhodnutí, aniž by žalobkyni vyrozuměl, že se v řízení pokračuje. Dospěl však k závěru, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně, a proto tyto vady neměly vliv na zákonnost prvostupňového rozhodnutí. Shodně s úřadem práce uvedl, že Směrnice č. 2/2013 je pouze interním předpisem. K námitce ohledně refundace uvedl, že požadavek na refundaci může stát uplatnit právě jen v případech dle čl. 65 nařízení 883/2004, v daném případě však žalobkyně do kategorie přeshraničních pracovníků nespadá.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

32. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), jelikož žalobkyně i žalovaní souhlasili s projednáním věci bez jednání.
33. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná

34. Podle ust. § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti nárok na podporu v nezaměstnanosti má uchazeč o zaměstnání, který získal v rozhodném období (§ 41) zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu v délce alespoň 12 měsíců (dále jen „předchozí zaměstnání“); překrývají-li se doby důchodového pojištění, započítávají se jen jednou. Tuto podmínku lze podle ust. § 41 odst. 2 a 3 téhož zákona splnit též započtením náhradní doby zaměstnání.
35. Podle čl. 61 odst. 1 nařízení 883/2004 příslušná instituce členského státu, jehož právní předpisy podmiňují získání, zachování, obnovení nebo trvání nároku na dávky získáním buď dob pojištění, zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti, přihlíží v nezbytné míře k dobám pojištění, zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti získaným podle právních předpisů kteréhokoli jiného členského státu, jako by šlo o doby získané podle právních předpisů, které uplatňuje. Podle odst. 2 je použití odstavce 1 zásadně podmíněno tím, že dotyčná osoba naposledy získala doby pojištění podle právních předpisů, podle kterých se o dávky žádá. Z čl. 65 odst. 5 písm. a) téhož nařízení vyplývá, že pokud zcela nezaměstnaná osoba, která měla během svého posledního zaměstnání, nebo své samostatné výdělečné činnosti bydliště v jiném členském státě než v příslušném členském státě a bydlí v něm i nadále nebo se do něj vrací, pobírá dávky v nezaměstnanosti podle právních předpisů členského státu svého bydliště.
36. Bydlištěm se podle čl. 1 písm. j) nařízení 883/2004 rozumí „obvyklé bydliště“. Kritéria pro určení bydliště jsou pak uvedena v čl. 11 odst. 1 nařízení 987/2009.
37. Nejvyšší správní soud k této právní úpravě uvedl: „V případě migrujících zaměstnanců v rámci Evropské unie se použije přímo aplikovatelné nařízení č. 883/2004. Čl. 61 tohoto nařízení obsahuje pravidlo sčítání dob pojištění získaných v jiných členských státech. Základním pravidlem nařízení č. 883/2004 je, že migrující pracovníci spadají pod sociální systém toho státu, na jehož území pracují. Z tohoto pravidla je dána výjimka v čl. 65, který stanoví, že migrující pracovníci si mohou požádat o přiznání (odst. 2) a vyplácení [odst. 5 písm. a)] dávek v nezaměstnanosti v členském státě, ve kterém nepracovali, pokud si v tomto členském státě zachovali bydliště.“ (viz rozsudek ze dne 28. 4. 2016 č.j. 9 Ads 95/2015-39).
38. V posuzovaném případě je sporné, zda měla žalobkyně v období od 23. 1. 2017 do 4. 1. 2019, kdy vykonávala zaměstnání ve Velké Británii, bydliště ve smyslu čl. 1 písm. j) nařízení 883/2004 v České republice.
39. Soud nepřisvědčil námitce žalobkyně, dle které vzal žalovaný za základ skutkový stav, který nemá oporu ve spise a nepřihlédl ke všem skutečnostem, které žalobkyně tvrdila. Úřad práce na straně 2 prvostupňového rozhodnutí popsal všechna tvrzení a důkazy předložené žalobkyní, ze kterých vycházel. Porovnáním s obsahem spisu z nich není zřejmé žádné opominutí. Z těchto podkladů pak provedl správná skutková zjištění ohledně všech podstatných aspektů pobytu žalobkyně v zahraničí i jejích vazeb na Českou republiku. Pokud jde o zaměstnání žalobkyně ve Velké Británii, vyšel přesně z jejích tvrzení uvedených v dotazníku, kde uvedla, že její zaměstnání byla uzavřena od 23. 1. 2017 do 31. 10. 2017 na dobu určitou, od 1. 11. 2017 do 31. 1. 2018 na dobu

určitou a od 1. 2. 2018 do 4. 1. 2019 na dobu neurčitou. Z těchto zjištění vyšel též žalovaný, když zejména straně 7 napadeného rozhodnutí uvedl, že žalobkyně měla v Británii podle zápisu v dotazníku 3 zaměstnání, popř. své zaměstnání opakovaně prodlužovala. Rovněž nelze souhlasit s tím, že by správní orgány nevzaly v potaz skutečnost, že žalobkyně se ve Velké Británii zdržovala ze dvou důvodů časově na sebe navazujících, a to nejprve z důvodu studia a posléze z důvodu zaměstnání (viz strana 2 prvostupňového rozhodnutí a strana 7 napadeného rozhodnutí). Zjištěné skutečnosti pak správní orgány posuzovaly správně v kontextu příslušné právní úpravy, jak bude uvedeno níže.

40. Je nezbytné uvést, že úřad práce porušil ust. § 36 odst. 3 správního řádu, když žalobkyni nedal před vydáním rozhodnutí možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí a dále též ust. § 65 odst. 2 věta třetí správního řádu, když nevyrozuměl žalobkyni o tom, že se pokračuje v přerušeném řízení. Soud však dospěl k závěru, že toto pochybení nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť žalobkyni byla úřadem práce zaslána výzva k doplnění podkladů pro rozhodnutí, zároveň bylo na žádost žalobkyně řízení přerušeno do doby, než žalobkyně tyto podklady doplní, žalobkyně následně podklady doplnila, čímž byly splněny podmínky pro pokračování řízení. Skutkový stav byl úřadem práce zjištěn v rozsahu dostatečném pro rozhodnutí, úřad práce žádné skutečnosti vyplývající z tvrzení žalobkyně ani z předložených podkladů neopominul, žalobkyně pak ve svém odvolání neuvedla nová skutková tvrzení, ani nepřipojila další důkazy, které by nebyť porušení shora uvedených ustanovení zamýšlela uvést ještě před vydáním prvostupňového rozhodnutí; případná upřesnění tvrzení žalobkyně v odvolání reagují teprve na úvahy a závěry obsažené v prvostupňovém rozhodnutí. Stejně tak ani v žalobě žalobkyně neuvedla, jaká skutková tvrzení měla v úmyslu doplnit před vydáním prvostupňového rozhodnutí, což jí nebylo umožněno, a tedy jaké konkrétní další skutečnosti a vyjádření k podkladům úřad práce měl mít a neměl k dispozici před vydáním rozhodnutí. Žalovaný pak všechny námitky žalobkyně uvedené v odvolání v napadeném rozhodnutí vypořádal. S ohledem na to soud dospěl k závěru, že toto pochybení úřadu práce nemělo na vliv na správnost napadeného rozhodnutí a jeho zrušení pouze z toho důvodu by bylo ze strany soudu zbytečným formalismem.

41. Definicí pojmu bydliště ve smyslu čl. 11 odst. 1 nařízení 987/2009 z hlediska migrujících pracovníků se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 4. 2016 č.j. 9 Ads 95/2015-39, kde posuzoval skutkově obdobnou situaci, jaká je dána v uvedeném případě. V tomto rozsudku uvedl, že: „*Pojmem „obvyklé bydliště“ se již několikrát zabýval SDEU (viz např. v rozsudku Swaddling, ze dne 25. 2. 1999, C-90/97, rozsudku Knoch, ze dne 8. 7. 1992, C-102/91). Dle rozsudku SDEU, I. proti Health Service Executive, ze dne 5. 6. 2014, C-255/13, je seznam kritérií, která je třeba vzít v úvahu při určování místa bydliště osoby, který byl vypracován judikaturou, nyní kodifikován v čl. 11 prováděcího nařízení (bod 46). Dle tohoto článku je bydliště osoby střed jejích zájmů, který se musí posuzovat na základě celkového posouzení veškerých dostupných a významných informací o skutečnostech, které mohou zahrnovat následující okolnosti: a) délku a nepřetržitost přítomnosti na území dotčených členských států; b) osobní situaci dané osoby, včetně: i) povahy a konkrétních znaků všech vykonávaných činností, zejména místa, kde se činnost obvykle vykonává, stability činnosti a doby platnosti každé pracovní smlouvy; ii)*

rodinné situace dané osoby a jejich rodinných vazeb; iii) vykonávání jakýchkoli nevýdělečných činností; iv) v případě studentů zdroje jejich příjmu; v) situace týkající se bydlení dané osoby, zejména nakolik je toto bydlení trvalé; vi) členského státu, v němž je daná osoba považována za daňového rezidenta.“ K těmto bodům dále Nejvyšší správní soud uvedl následující úvahy: pracovní poměr na dobu neurčitou a vykonávání práce i po ukončení studia taktéž svědčí ve prospěch bydliště ve Velké Británii. K bodu ii) uvedl, že daný bod se vztahuje zejména k úzké rodině, tedy rodinným příslušníkům ve smyslu nařízení č. 883/2004, kterými dle čl. 1 písm. i) bodu 2 jsou manžel nebo manželka, nezletilé děti a nezaopatřené zletilé děti. Jiné rodinné vazby lze považovat pouze za málo významné, neboť je zřejmé, že se vztahovaly pouze k širší rodině. Daňové rezidenství ve Velké Británii považoval za skutečnost jednoznačně svědčící ve prospěch bydliště ve Velké Británii, když otázka daňového rezidentství se často zabývá obdobnými otázkami jako nyní vykládaný pojem obvyklého bydliště podle nařízení č. 883/2004.

42. Ve výše uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud rovněž shledal, že: „*Při posuzování, zda si migrující pracovník zachoval bydliště ve smyslu čl. 65 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve státě, ve kterém nepracoval, se musí vycházet z kritérií daných v čl. 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009. Subjektivní pocit migrujícího pracovníka o tom, že si během pobytu v jiném členském státě, zachoval bydliště, resp. střed zájmů, v členském státě, ve kterém nepracoval, nepostačuje k zachování bydliště v tomto jiném členském státě.*”
43. Soud shledal, že správní orgány obou stupňů zvažily všechny individuální okolnosti daného případu, a to zcela v intencích shora uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu a potažmo tedy čl. 11 odst. 1 nařízení 987/2009. Žalovaný pak zcela správně aplikoval a interpretoval právní úpravu týkající se migrujících pracovníků, k čemuž se vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 10. 2020, č.j. 3 Ads 55/2018-37: „*Pravidlem je, že migrující pracovník má, za splnění příslušných podmínek, nárok na dávky v nezaměstnanosti podle právního řádu toho členského státu, kde byl naposledy zaměstnán nebo samostatně výdělečně činný [čl. 11 odst. 3 písm. a) nařízení č. 883/2004 ve spojení s bodem 17 jeho preambule (viz též rozsudek tohoto soudu ze dne 28. 4. 2016, č. j. 9 Ads 95/2015-39, odst. 17). Toto pravidlo se uplatní jak v případě, kdy nezaměstnaná osoba po skončení posledního zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti zůstává v členském státě, v němž naposledy pracovala, tak v zásadě i tehdy, pokud tato osoba po skončení pracovní činnosti odchází do jiného členského státu (čl. 64 a čl. 65 odst. 2 věta třetí nařízení č. 883/2004). Uvedené pravidlo má své ratio. Z hlediska migrujícího pracovníka je projevem principu rovného zacházení (zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti); tento princip přitom stojí v jádru celého systému koordinace sociálního zabezpečení v EU (v nařízení č. 883/2004 je výslovně zakotven v čl. 4). Kromě uvedeného článku je třeba poukázat na již výše zmíněný bod 17 preambule nařízení č. 883/2004, podle něhož je „[z] hlediska co nejúčinnějšího zaručení rovnosti zacházení se všemi osobami pracujícími na území členského státu [...] vhodné určit jako použitelné právní předpisy zpravidla právní předpisy toho členského státu, v němž je dotyčná osoba zaměstnaná nebo samostatně výdělečně činná“. Pokud totiž migrující pracovník po stanovenou dobu z titulu výkonu zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti odváděl příspěvky do systému sociálního zabezpečení členského státu, v němž pracoval, má právo, aby mu tento členský stát, splní-li*

všechny podmínky, vyplácel dávky v nezaměstnanosti za stejných podmínek a ve stejné výši, v jaké je vyplácí státním příslušníkům daného členského státu, pracujícím na jeho území. Uvedené pravidlo má současně význam i z pohledu členských států, neboť nesou břemeno úhrady dávek v nezaměstnanosti ze svých rozpočtů pouze ve vztahu k těm osobám, které do jejich rozpočtu z titulu výkonu zaměstnání či samostatné výdělečné činnosti odváděly stanovené příspěvky.”

44. V tomto rozsudku dále Nejvyšší správní soud poukázal na výjimku vyplývající z čl. 65 odst. 5 písm. a) nařízení 883/2004 a uvedl, že se vztahuje též na tzv. atypické přeshraniční pracovníky, kterými jsou ty nezaměstnané osoby, které si po dobu výkonu pracovní činnosti v jednom členském státě zachovaly bydliště v členském státě jiném, a nyní, po skončení pracovní činnosti, se do tohoto státu vrací; i tyto osoby pak mají nárok na dávky v nezaměstnanosti vůči státu, kde si zachovaly bydliště. Žalovaný pak zcela přílehavě aplikoval úpravu, která se týká příhraničních pracovníků tzv. pendlerů a přeshraničních pracovníků, jejichž společným rysem je zachování úzké vazby ke státu původu, který je odlišný od státu, v němž vykonávají pracovní činnost. Není zřejmé, proč je žalobkyně tímto posouzením dotčena, když příslušná právní úprava vyplývající z nařízení 883/2004 a 987/2009 u těchto migrujících pracovníků z hlediska jejich nároku na dávky v nezaměstnanosti nijak nerozlišuje, jaký typ profese vykonávají a jaké vzdělání absolvovali. Podstatný je však výklad pojmu bydliště a jeho posouzení v kontextu konkrétních okolností daného případu, což žalovaný učinil.
45. V posuzovaném případě žalovaný zcela správně akcentoval, že žalobkyně neodcestovala do Británie na předem známou omezenou dobu zaměstnání, avšak ve Velké Británii nejprve studovala, následně zde po přechodnou dobu zůstala, aby si našla zaměstnání, což se jí následně podařilo, toto zaměstnání uzavřela dvakrát po sobě na dobu určitou, posléze na dobu neurčitou. Tyto okolnosti z hlediska kritérií čl. 11 odst. 1 nařízení 987/2009 v souladu se shora uvedeným výkladem Nejvyššího správního soudu nesvědčí o předem určeném jednotném záměru vycestovat pouze za účelem zaměstnání za zachování centra zájmů v domovském státě. Z tohoto pohledu není podstatné, že žalobkyně fakticky vykonávala stále stejnou práci pro jednoho zaměstnavatele, neboť její pracovní smlouva byla několikrát prodlužována a nakonec přeměněna na dobu neurčitou. Nepřípadná je námitka žalobkyně, že podobu své pracovní smlouvy nemohla nijak ovlivnit, neboť se jedná o smluvní vztah, k jehož vzniku a k dohodě o jeho obsahu je vždy nezbytný souhlas obou smluvních stran. Přitom nejde o to, zda žalobkyně měla či neměla v úmyslu pracovat ve Velké Británii i v budoucnosti, ale o zhodnocení, jak silné vazby si během svého pobytu v Británii zachovala k České republice. Z ničeho však neplyne, že by do Velké Británie odjela na časově relativně ohraničený pobyt, jehož cílem by bylo právě jen profesní zdokonalení, vzdělání, a načerpání informací a zkušeností, které by žalobkyně následně zamýšlela aplikovat v rámci svého zaměstnání po návratu do ČR. O tom svědčí též skutečnost, že žalobkyně po návratu do ČR nenastoupila do zaměstnání, v němž by využívala zkušenosti získané v příslušném oboru ve Velké Británii, neboť se bezprostředně po svém návratu přihlásila na úřadu práce a poté podstoupila rekvalifikaci v oboru softwarového inženýrství, tedy ve zcela jiném oboru, než bylo její přechozí zaměstnání ve Velké Británii. Všechny tyto aspekty svědčí o tom, že podmínky pro zachování obvyklého bydliště v České republice po dobu jejího pobytu v Británii splněny nebyly.

46. V této souvislosti též skutečnost, že během svého pobytu bydlela cca 1 rok a 8 měsíců ve společné domácnosti se svým partnerem (viz tvrzení žalobkyně na čl. 10 správního spisu) svědčí ve smyslu shora uvedených kritérií o tom, že si v České republice obvyklé bydliště nezachovala, neboť ve věku žalobkyně již její rodiče nelze považovat za úzkou rodinu ve smyslu čl. 11 odst. 1 nařízení 987/2009. Přitom dle názoru soudu není nijak podstatné, jakým způsobem přesně s partnerem financovali své životní náklady, důležitá je skutečnost, že v té době měla v Británii významnou osobní vazbu v podobě partnera, přičemž se nejedná o situaci, kdy by její rodina ve smyslu čl. 11 odst. 1 nařízení 987/2009 zůstala v České republice.
47. Konečně daňové rezidenství ve Velké Británii je dalším významným prvkem, ze kterého žalovaný správně dovodil, že v předmětné době se střed zájmů žalobkyně v České republice nenacházel. V této souvislosti žalovaný též řádně zhodnotil všechny tvrzené vazby žalobkyně v České republice, tedy její rodiče, možnost žalobkyně bydlení v bytě u rodičů, placení místních poplatků za přihlášení žalobkyně v jejich bytě, přátelské vazby, zachování registrace žalobkyně u lékařů, vedení bankovního účtu, výkon volebního práva a spolupráci s Českou veganskou společností, avšak v kontextu výše uvedeného tyto vazby nepovažoval za rozhodující a významné, soud se s tímto hodnocením ztotožňuje. K tomu soud pouze doplňuje, že obsluhu bankovního účtu lze realizovat i na dálku, stejně tak lze na dálku komunikovat s přáteli či rodinnými příslušníky, či se podílet na aktivitách, jako je spolupráce s Českou veganskou společností. Frekvence voleb pak není taková, aby se jednalo o vazbu značící zachování bydliště v České republice, žalobkyně četnost svých návratů do České republiky prokázala a žalovaný k nim řádně přihlédl.
48. Je pochopitelné, že žalobkyně Českou republiku stále vnímala a vnímá jako svoji domovinu a stát, ke kterému jí pojí nejužší pouto, a ani správní orgány to nijak nerozporovaly; to však neznamená, že Česká republika byla po dobu výkonu jejího zaměstnání v Británii též jejím „bydlištěm“ z hlediska právních prepisů, které jsou rozhodné pro určení právního řádu, podle něhož měla uplatňovat nárok na dávky v nezaměstnanosti.
49. Jak vyložil Soudní dvůr Evropské unie, pojem bydliště je nutno vykládat restriktivně, na což poukazuje Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 10. 2020 č.j. 3 Ads 55/2018-37. Tento výklad vyplývá rovněž z Rozhodnutí Správní komise č. U2, na které poukázal žalovaný.
50. Směrnice č. 2/2013 pak není pramenem práva, jedná se pouze o interní materiál úřadu práce, který není určen k tomu, aby se jím řídily fyzické či právnické osoby. Závaznými právními normami v daném případě jsou pouze evropská nařízení a na ně navazující evropská legislativa a dále pak vnitrostátní právní předpisy, zejména zákon o zaměstnanosti. Žalobkyně si tuto směrnici vyhledala sama, správní orgány jí tento dokument neposkytly, ani na něj nepoukazovaly, ve svých rozhodnutích z této směrnice nevycházely, není tak opodstatněná její námitka, že byla v dobré víře, pokud postupovala v souladu s touto směrnicí a že nařízení bylo pro ni nesrozumitelné. Žalobkyně je vysokoškolsky vzdělanou osobou, dle svého tvrzení navíc několik let

studovala též Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, měla a mohla si tudíž zjistit, jaké jsou podmínky uplatnění jejího nároku na podporu v nezaměstnanosti, v tomto směru si mohla vyhledat též relevantní judikaturu správních soudů, i Soudního dvora Evropské unie. Nelze tak přisvědčit její námitce, že správní orgány nešetřily její práva nabytá v dobré víře.

51. Důvodná není ani námitka, dle které žalovaný nepřihlédl k čl. 11 odst. 2 nařízení 987/2009, neboť toto ustanovení by se aplikovalo pouze v situaci neshody mezi několika dotčenými institucemi ohledně stanovení bydliště posuzované osoby, taková situace však v daném případě vůbec nenastala.
52. Závěrem je třeba uvést, že z obou správních rozhodnutí, ani z postupu správních orgánů soud neseznal žádnou snahu žalobkyni jakkoli trestat, poškodit či dokonce diskriminovat za to, že se rozhodla část svého studia a pracovní kariéry strávit ve Velké Británii, jak se žalobkyně mylně domnívá. Soud má za to, že správní orgány v dané věci postupovaly objektivně, nezaujatě, vzaly v úvahy všechny okolnosti dané věci a tyto posoudily zcela v souladu a v intencích příslušné právní úpravy, jak je blíže vyložena v judikatuře Soudního dvora Evropské unie a Nejvyššího správního soudu. Jak je zřejmé z výše uvedeného, daná právní úprava je založena na principu, že pokud určitá osoba vykonává výdělečnou činnost v určitém členském státu a tento stát se v dané době stane též středem jejích zájmů, je zapotřebí, aby v tomtéž státě po skončení předmětného zaměstnání též případně požádala o dávky podpory v nezaměstnanosti. Pokud se posléze rozhodne vrátit do státu, který subjektivně vnímá jako svůj domovský stát, můžou jí být přiznané dávky do tohoto členského státu exportovány. Soud v tomto pravidle neshledává nic diskriminačního. Pokud žalobkyně bez problémů a s patřičným jazykovým vybavením mohla ve Velké Británii více než tři roky studovat a pracovat, nespátřuje soud žádnou překážku ani v tom, aby si v souladu s příslušnou evropskou právní úpravou v návaznosti na to ve Velké Británii požádala též o podporu v nezaměstnanosti. Byla-li nesprávně poučena ze strany britských úřadů, což navíc žalobkyně nijak neprokázala, nemůže být tento postup k tíži správních orgánů rozhodujících v dané věci, neboť tyto orgány vyložily a aplikovaly příslušná pravidla správně.
53. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
54. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. ledna 2021

JUDr. Tomáš Louda
samosoudce